

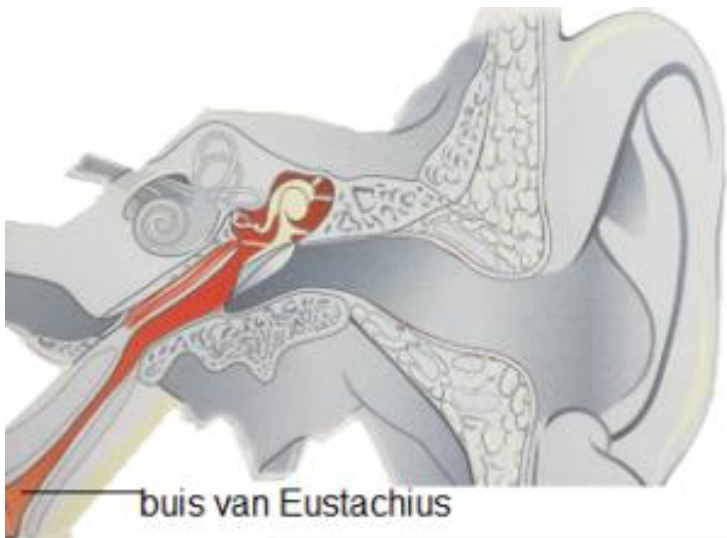
Patiëntenvoorlichting

Buis van Eustachius

Wat is eraan te doen als de buis niet goed werkt?

U heeft problemen met uw oor/oren doordat in 1 of in beide oren de buis van Eustachius niet goed werkt. In deze folder leest u meer over de buis van Eustachius en welke mogelijkheden er zijn om de klachten te verlichten.

Wat is de buis van Eustachius?

De buis van Eustachius is de verbinding tussen het middenoor en de keelholte. De buis zorgt ervoor dat lucht wordt doorgelaten naar het middenoor. Daardoor blijft de luchtdruk aan beide kanten van het trommelvlies gelijk. Is de buis van Eustachius verstopt, dan kan de luchtdruk uit evenwicht raken. De druk is niet meer gelijk aan beide kanten van het trommelvlies en dan kan oorpijn ontstaan.

De buis van Eustachius is 3 à 4 centimeter lang en heel nauw. De wanden ervan zijn bekleed met slijmvlies, net als de binnenkant van de neus. De buizen van Eustachius komen achter in de neuskeelholte uit. Op die plek zit bij kinderen tot op ongeveer 14-jarige leeftijd de neusamandel.

In de neuskeelholte bevinden zich rondom de opening van de buis spieren (zie foto), die de buis kunnen openen en afsluiten.

Werking

De buis van Eustachius zorgt voor:

- beluchting van het middenoor (ventilatiefunctie)
- bescherming van het middenoor tegen neusholtevocht, ziekmakende organismen (bacterie, virus) en drukschommeling (beschermingsfunctie)
- afvoer van vocht en afval uit het middenoor, bijvoorbeeld na een middenoorontsteking

Door te slikken, gapen, kauwen en spreken worden de spieren rond de buis van Eustachius aangespannen en ontspannen. Daardoor krijgt het middenoor verse lucht. Tegelijkertijd wordt zo middenoorslijm afgevoerd. Bij een goede functie van de buizen merkt u hier helemaal niets van.

Welke klachten geeft een slecht functionerende buis van Eustachius?

Als de buizen niet optimaal werken, kunnen verschillende klachten ontstaan:

- dichtklappende, krakende of klikkende oren
- dof of verstopt gevoel in het oor
- drukgevoelens in het oor of hoofd
- gehoorvermindering
- oorsuizen
- oorpijn

De klachten worden tubaire klachten of tubadysfunctie genoemd. Ze kunnen continu aanwezig zijn of in perioden. Ook kunnen ze verergeren of alleen optreden op bepaalde momenten, zoals bij vliegen en duiken.

Hoe ontstaan bovengenoemde klachten bij een gezonde buis van Eustachius?

Verkoudheid is de grootste oorzaak. Het slijmvlies van de neus én van de buis van Eustachius zwelt dan op. Bij een gezonde buis van Eustachius kan dat een enkele keer problemen geven.

Andere oorzaken van een niet goed functionerende buis van Eustachius zijn:

- allergie
- reflux van zuur uit de maag
- neusbijholtenontstekingen
- neuspoliepen

De buis van Eustachius is van nature nauw. Bij sommige mensen kan dit op zich al problemen geven. Zeker als er veel wordt gevraagd van de beluchting van het oor. Bijvoorbeeld bij veranderende luchtdruk, zoals bij klimmen of dalen van een vliegtuig of in de bergen, op bruggen of in een tunnel. Het klaren van het oor - oftewel het gelijkmaken van de luchtdrukverschillen in het oor - verloopt te langzaam en dit geeft dan de hiervoor genoemde klachten. Na verloop van tijd wordt de luchtdruk in het middenoor weer gelijk aan de buitenwereld.

Hoe ontstaan klachten bij een ongezonde buis van Eustachius?

Als ontstekingen van de neusamandel, de buis van Eustachius en/of het middenoor genezen, blijven littekens achter. Deze littekens vernauwen de buis van Eustachius. De klarende functie kan dan zelfs in het dagelijks leven steeds problemen geven. Een eenvoudige verkoudheid verergert deze klachten.

Klaren

Klaren (het gelijkmaken van de oordruk) is te onderscheiden in onbewust (passief) en bewust (actief) klaren.

Onbewust klaren

Een goed functionerende buis van Eustachius zorgt ervoor dat er géén luchtdrukverschil ontstaat tussen de middenoorholte en de buitenwereld (neus). Dit doet de buis van Eustachius door bij slikken, gapen, kauwen en spreken open en dicht te gaan. Dit noemen we onbewust klaren. Het gebeurt zonder dat we het merken in een fractie van een seconde. Een snel ontstaan luchtdrukverschil kan druk of een verstopt gevoel in het oor en/of hoofd geven. U kunt in zo'n geval bewust klaren, waarmee dit gevoel ook zo weer weg is. Dit is dus normaal.

Bewust klaren

Bewust klaren is vaak nodig bij bijvoorbeeld vliegen en duiken. U bent zich er dan van bewust dat bijvoorbeeld slikbewegingen, gapen en/of kauwen de buis doen opengaan. Regelmatig met kracht en met dichtgeknepen neus lucht naar de oren blazen, is niet verstandig. Zo kan namelijk een middenoorontsteking ontstaan. Als u dit af en toe doet, geeft het geen problemen.

Wat te doen bij vliegen?

Ongeveer 1 op de 3 mensen heeft bij vliegen last van de buis van Eustachius. Bij stijgen en dalen van het vliegtuig kan het luchtdrukverschil tussen middenoor en de druk buiten het lichaam (in de vliegtuigcabine) vaak niet snel worden gelijkgesteld. Met eenvoudig bewust klaren, zoals slikken, gapen, persen met gesloten neus en mond, lukt dat niet.

Opstijgen

Om klachten bij het opstijgen te voorkomen, kunt u 4 dingen doen:

- wakker zijn
- neusspray gebruiken, een half uur voor het opstijgen (Otrivin® xylometazoline): 2 puffs in beide neusgaten
- kauwgom kauwen
- neus dichtknijpen en een snuitbeweging maken (Valsalva manoeuvre).

Dalen

Bij dalen van het vliegtuig helpen bovenstaande 4 opties..

Overige tips bij vliegen:

- oordoppen vertragen soms de drukklachten, maar werken vaak ook niet
- laat een baby tijdens het dalen iets drinken of op een speen zuigen, zodat er steeds slikbewegingen zijn.

Is duiken mogelijk?

Als u in het dagelijks leven nooit klaringsproblemen heeft, kunt u meestal zonder problemen duiken. Maar lukt het vaak niet om bewust te klaren, dan is duiken niet verstandig. Bij duiken moet u namelijk goed bewust kunnen klaren. Oorpijn wordt anders zeker een spelbreker en kan soms zelfs uitmonden in een geperforeerd trommelvlies.

Behandeling

Of behandeling mogelijk is van een niet goed functionerende buis van Eustachius, hangt af van hoe ernstig de klachten zijn en de oorzaak. Vaak zijn de klachten moeilijk op te lossen. Samen met u wordt steeds een goede afweging van de behandelopties gemaakt.

Hieronder vindt u de verschillende behandelmogelijkheden. Ze zijn bedoeld om bewust klaren mogelijk of gemakkelijker te maken.

Neusverzorging

De neus en neusholte beter schoonhouden, kan al helpen. Door irriterend materiaal, zoals korstjes, bloed en ontstekingen, te verminderen of weg te halen, wordt zwelling van het slijmvlies van de buis van Eustachius voorkomen. Dat kan bijvoorbeeld door regelmatig uw neus te snuiten. Zo verwijdert u slijm en stofdeeltjes.

Medicijnen

Werkt de buis van Eustachius niet goed door zwelling van het slijmvlies, door verkoudheid of allergie? Dan is meestal een medicijn voldoende. Bij verkoudheid is het vaak al genoeg om een week lang driemaal daags een neusspray te gebruiken (Otrivin® xylometazoline).

Doorprikken

Soms wordt een trommelvlies doorgeprikt, zodat tijdens vliegen geen luchtdrukverschil kan ontstaan. Deze gaatjes blijven meestal enkele dagen bestaan. Bij een langere reis werkt dit dan niet voor de terugvlucht. Ook is contact met water (duikvakantie) dan niet meer mogelijk.

Trommelvliesbuisje

Bij ernstige klachten wordt soms een trommelvliesbuisje overwogen. De KNO-arts zal de voor- en nadelen hiervan met u afwegen. Vliegt u bijvoorbeeld veel voor uw werk, dan wordt een andere afweging gemaakt dan wanneer u een enkele keer last heeft in een tunnel.

Een trommelvliesbuisje geeft ook beperkingen die moeten worden meegewogen in deze beslissing, bijvoorbeeld ten aanzien van watercontact.

Operatie

Wij opereren niet aan de buis van Eustachius. Er zijn geen goede resultaten bekend van dergelijke operaties.

Uw vragen

Voor vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek KNO. De medewerkers van de polikliniek KNO zijn op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur bereikbaar op telefoonnummer: 072 - 548 3150.